

Sygn. akt VI Pa 50/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2018r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Tomasz Korzeń

Sędziowie: SO Ewa Michalska (spr.)

SO Marek Zwiernik

Protokolant: st.sekr.sądowy Aneta Symeryak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2018 roku w Gorzowie Wielkopolskim

sprawy z powództwa S. E.

przeciwko Sądowi Rejonowemu w G.

o odprawę emerytalną

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Słubicach Wydziału Pracy

z dnia 23 maja 2018 roku, sygn. akt IV P 16/18

I. oddala apelację,

II. nie obciąża powódki kosztami procesu za postępowanie apelacyjne na rzecz pozwanego.

SSO Ewa Michalska SSO Tomasz Korzeń SSO Marek Zwiernik

Sygn. akt VI Pa 50/18

UZASADNIENIE

Powódka S. E. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Skarbu Państwa -Sądu Rejonowego w G. kwoty 28.616,96 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26.05.2016 r. do dnia zapłaty, tytułem części odprawy emerytalnej, stanowiącej czterokrotność miesięcznego wynagrodzenia powódki. Wskazała, że należna powódce odprawa emerytalna odpowiadała wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia powódki, natomiast pozwany wypłacił powódce z tego tytułu jedynie kwotę odpowiadającą wynagrodzeniu powódki za okres dwóch miesięcy. Uzasadniając roszczenie powołała się na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 03.12.2003 r. I PK 78/03.

Pozwany Skarb Państwa -Sąd Rejonowy w G. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, że umowa o pracę z powódką została rozwiązana za porozumieniem stron, z dniem 25.05.2016 r., w związku z przejściem powódki na emeryturę. Powódka zatrudniona była u pozwanego w okresie od 15.01.1975 r. do 31.05.1975 r. i od 01.10.2005 r. do 25.05.2016 r.- łącznie ponad 10 lat. Tym samym, zgodnie z treścią art.17 pkt 1 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, przysługiwało powódce prawo do odprawy emerytalnej w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia.

Powoływany przez powódkę wyrok Sądu Najwyższego dotyczył natomiast jedynie pracowników kolegiów ds. wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego, którzy, z mocy art. 8 ust. 2 ustawy z 08.06.1990 r. o zmianie ustaw Kodeks postępowania cywilnego, kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, o ustroju kolegiów ds. wykroczeń i Kodeks pracy, stali się pracownikami sądów. Stan faktyczny, w którym Sąd Najwyższy się wypowiedział był zatem odmienny od stanu faktycznego przedmiotowej sprawy.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwykłym. Na rozprawie w dniu 23.05.2018 r. powódka sprostowała oznaczenie strony pozwanej, wskazując, że jest nią Sąd Rejonowy w G..

Sąd Rejonowy w Słubicach **wyrokiem** z dnia 23 maja 2018 r. oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.000,00 zł, tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu, oddalając wniosek o zwrot kosztów w pozostałym zakresie.

Sąd Rejonowy ustalił, że S. E. była zatrudniona: w okresie od 08.10.1974 r. do 31.12.1974 r. w (...) Przedsiębiorstwie Handlu (...) w G., w okresie od 14.01.1975 r. do 31.05.1975 r. w Sądzie Powiatowym w G., w okresie od 01.08.1979 r. do 31.10.1979 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w P., w okresie od 01.03.1982 r. do 30.09.1982 r. w Urzędzie Wojewódzkim w G., w okresie od 01.04.1991 r. do 31.01.1992 r. w Banku (...) S.A. Oddziale w G., od 01.07.1992 r. do 31.05.1993 r. w Urzędzie Miejskim w G., w okresie od 01.06.1993 r. do 31.10.1993 r. w Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddziale Terenowym w G., w okresie od 01.09.1995 r. do 30.09.2005 r. w (...) w G., w okresie od 01.10.2005 r. do 25.05.2016 r. w Sądzie Rejonowym w G.. Stosunek pracy powódki z ostatnim pracodawcą został rozwiązany w związku z uzyskaniem przez powódkę uprawnień emerytalnych. Pozwany wypłacił na rzecz powódki jednorazową odprawę emerytalną w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia.

W pozwanym Sądzie Rejonowym w G. w okresie od 03.12.2013 r. do 31.05.2017 r. obowiązywał Regulamin wynagradzania, który w § 15 stanowił, że urzędnikowi albo innemu pracownikowi sądu, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub na emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości: 1) dwumiesięcznego wynagrodzenia - po 10 latach pracy w sądzie; 2) trzymiesięcznego wynagrodzenia - po 15 latach pracy w sądzie; 3) sześciomiesięcznego wynagrodzenia - po 20 latach pracy w sądzie.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał powództwo za niezasadne. Wskazał, że wysokość odprawy emerytalnej przysługującej pracownikom sądu reguluje w pełnym zakresie ustawa z dnia 18.12.1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury. Zgodnie z jej art. 17 urzędnikowi albo innemu pracownikowi sądu lub prokuratury lub pracownikowi Biura Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub na emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości: 1) dwumiesięcznego wynagrodzenia - po 10 latach pracy w sądzie lub prokuraturze lub Trybunale Konstytucyjnym; 2) trzymiesięcznego wynagrodzenia - po 15 latach pracy w sądzie lub prokuraturze lub Trybunale Konstytucyjnym; 3) sześciomiesięcznego wynagrodzenia - po 20 latach pracy w sądzie lub prokuraturze lub Trybunale Konstytucyjnym. Brzmienie w/w przepisu w zakresie wysokości odprawy oraz stażu pracy w sądzie lub prokuraturze nie było odmienne w dniu zakończenia stosunku pracy powódki, tj. 25.05.2016 r.

Treść Regulaminu wynagradzania obowiązującego w pozwanym Sądzie Rejonowym w G. w chwili rozwiązania przez strony stosunku pracy, przyznawała pracownikom takie same uprawnienia w zakresie wysokości odprawy emerytalnej oraz w taki sam sposób regulowała istotny dla określenia tej wysokości staż pracy w sądzie.

Jednoznaczne brzmienie przepisu art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury oraz zbieżna z nim treść w/w regulaminu wynagradzania nie pozwalają, wbrew stanowisku powódki, zastosować w sprawie art. 18 w/w ustawy w zw. z art. 28 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Zgodnie z regulacją objętą art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, jedynie w sprawach nieuregulowanych przedmiotową ustawą, można zastosować do pracowników sądów odpowiednio przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Tego rodzaju sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zachodzi – zarówno ustawa o pracownikach sądów i prokuratury jak i obowiązujący w pozwanej regulamin wynagradzania w sposób zupełny określają zasady uzyskania odprawy emerytalnej i rentowej. Powołany przez powódkę wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03.12.2003 r. I PK 78/03 odnosi się do odmiennego

stanu faktycznego, niż zaistniały w przedmiotowej sprawie. Niniejszym orzeczeniem Sąd Najwyższy odniósł się do szczególnej sytuacji pracowników kolegiów ds. wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego, którzy, z mocy art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 08.06.1990 r. o zmianie ustaw: Kodeks postępowania karnego, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń i Kodeks pracy (Dz.U. Nr 43, poz. 251), stali się pracownikami sądów rejonowych.

Powódka nie była natomiast pracownikiem kolegium ds. wykroczeń przy terenowym organie administracji państwowej stopnia podstawowego. Pozwany Sąd Rejonowy w G. nie jest również następcą prawnym żadnego z uprzednich pracodawców powódki. Powódka nie była także pracownikiem pozwanego w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 18.12.1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, do których, w okresie poprzedzającym jej wejście w życie, miała zastosowanie ustawa z dnia 16.09.1982 o pracownikach urzędów państwowych. Nie zachodzą zatem okoliczności uzasadniające przyznanie powódce prawa do odprawy emerytalnej w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

Na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 i § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych zasądzone od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.000,00 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, oddalając wniosek o zwrot kosztów w pozostałym zakresie. Zasądzając część stawki minimalnej, wynoszącej 2.700,00 zł, sąd miał na względzie sytuację majątkową powódki, w szczególności - wysokość osiąganych przez powódkę dochodów w kwocie ok 3.000,00 zł miesięcznie.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 17 i art. 18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o pracownikach sądów i prokuratury tj. z dnia 01 marca 2018r. (Dz. U. z 2018r. poz. 577) oraz art. 28 ust.2 ustawy z dnia 16 września 1982r. o pracownikach urzędów państwowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz.2142), poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że uprawnienia powódki do otrzymania odprawy określone są wyłącznie w art. 17 ustawy o z dnia 18 grudnia 1998r. o pracownikach sądów i prokuratury,

a poprzez to:

2. naruszenie przepisów postępowania cywilnego dot. dowodów tj. art. 244 i inne poprzez pominięcie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych powódki, odnośnie stażu pracy. Błędy i pominięcia w ustalaniu okresów zatrudnienia powódki. Nie uwzględnienie wszystkich miejsc i okresów zatrudnienia. Następstwem błędnej wykładni przepisów, pominięcie dowodów z akt osobowych, odnośnie dodatku za wysługę lat pracy, przyznania nagrody jubileuszowej za 20 i 25 lat pracy.

Z ostrożności procesowej powódka wniosła o zwrócenie się do Sądu Najwyższego z zapytaniem , czy zakończone okresy pracy powódki, uwzględniane przy zaliczeniu do stażu pracy i nagrody jubileuszowej wlicza się na podstawie art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury w związku z art. 28 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, do okresu pracy w sądzie, od którego zależy wysokość odprawy emerytalnej.

Uzasadniając swoje stanowisko powódka wskazała, że jej zdaniem ograniczenie się, przy ustalaniu odprawy emerytalnej i rentowej , jedynie do gramatycznej wykładni art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury , nie jest prawidłowe. Celowościowa i historyczna wykładnia przepisów powołanych w apelacji prowadzić musi do wniosku ,że poprzednie, zakończone okresy pracy powódki, które stanowiły podstawę ustalania uprawnień pracowniczych powódki na stanowisku referendarza sądowego w sądzie rejonowym, jako mianowanego urzędnika państwowego ,takich jak: dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa, podlegają wliczeniu do okresu pracy w sądzie , od którego zależy wysokość odprawy emerytalnej, na podstawie art.28 ust.2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych w związku z art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

Za taką interpretacją przedmiotowych przepisów przemawia wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 grudnia 2003r. sygn. IPK 78/03. Dotyczy on pracowników kolegiów ds. wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego, którzy stali się pracownikami sądów rejonowych na mocy art.8 ust.2 ustawy z dnia 8 czerwca 1990 r. o zmianie ustaw : Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr.43,poz. 251) . Sąd Najwyższy uchylając wyroki obu instancji orzekł , że pracownikom kolegiów ds. wykroczeń(...) do okresu pracy w sądzie , od którego zależy wysokość odprawy emerytalnej , wlicza się okres zatrudnienia w tych kolegiach sprzed 01 sierpnia 1990 r.

Istotnym w tym orzeczeniu jest to, iż uzasadnienie rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy oparł na dwóch podstawach;

1/ następstwa prawnego,

2/ przepisów art.28 ust. 1 pkt.3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych w związku z art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

I właśnie na tej części wykładni przepisów dokonanych przez Sąd Najwyższy powódka opiera swoje żądanie. Sąd w tym wyroku zauważył, " że sądy ograniczając interpretację art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury do dosłownego jego brzmienia , błędnie wyłożyły ten przepis. Sąd Najwyższy zauważył, że art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury nie reguluje w całości odpraw emerytalnej i rentowej , albowiem nie normuje kwestii obliczania okresu pracy w sądzie, od którego zależy wymiar tych należności. Skoro wszystkie inne ustawy szczególnie przewidują możliwość zaliczania do okresu pracy poprzednich okresów zatrudnienia, dlaczego właśnie tylko ta ustawa miałaby wprowadzać od reguły tej wyjątek i to na niekorzyść pracowników ? „Przy założeniu, że art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury nie reguluje sposobu liczenia okresu pracy w sądzie , od którego zależy wysokość odprawy emerytalnej , poprzez art. 18 należałoby stosować w tym zakresie art. 28 ust.2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, który w kwestii zasad jej obliczania odsyła do art. 22 ust.2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych. (z uzasadnienia Wyroku SN IPK 78/03).

Na jej podstawie wydane rozporządzenie RM z dnia 02 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek(Dz. U. z 2010r. Nr 27 poz.134) Przedmiotowe rozporządzenie reguluje zasady obliczania dodatku stażowego oraz nagrody jubileuszowej określając wprost, że do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę w urzędach i jednostkach, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Tożsame zasady obliczania dotyczą nagrody jubileuszowej. Co do zasad obliczania wysokości odprawy emerytalnej, ustawodawca odsyła do powyższego przepisu, tym samym do okresu pracy w sądzie wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Powódka wyjaśnia, że w trakcie zatrudnienia w Sądzie otrzymywała 20 % dodatek za wieloletnią pracę, w 2014 r. otrzymała nagrodę jubileuszową za 25 lat pracy

Należy zauważyć, iż zarzut pozwanego, jakoby art. 17 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury wyczerpująco regulował wysokość odprawy emerytalnej ograniczając ją tylko do pracy w sądzie jest nietrafiony. Wszystkie tzw. Ustawy urzędnicze, w swojej treści ograniczają się do okresu pracy w urzędach, jednostkach, co nie przeszkadza uznawać za okres pracy w urzędzie także poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Właśnie taką nieprawidłowość zauważył SN w wyroku I PK 78/03 i jakoby przy okazji innego stanu faktycznego wyjaśnił, że gdyby nie następstwo prawne przejęte przez sądy w stosunku do pracowników kolegiów ds. wykroczeń, to za wliczenie poprzednich, zakończonych okresów zatrudnienia do okresu pracy w sądzie , od którego zależy wysokość odprawy emerytalnej, mogłoby nastąpić na podstawie art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury w związku z art.28 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Stanowisko SN w przedmiotowej sprawie powiela doktryna. W zespołowej pracy pod redakcją Krzysztofa W. Baraa Prawo urzędnicze - Komentarz, zauważa się, że art. 18 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, zawiera jedną z najbardziej niepożądanych technik legislacyjnych powodujących bardzo duże problemy praktyczne, mianowicie piętrowe odwoływanie do innych ustaw, co może prowadzić do potencjalnych sporów sądowych. W myśl doktryny zasady przyznawania odprawy emerytalnej lub rentowej pracownikom sądów i prokuratury, w swoich generalnych zasadach powielają uregulowania dotyczące członków korpusu służby cywilnej, pracowników samorządowych, czy pracowników urzędów państwowych W ustawach tych, podstawowa zasada dotycząca przedmiotu apelacji, to zaliczanie do okresów pracy w urzędach wszystkich poprzednich zakończonych okresów

zatrudnienia oraz innych okresów , jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Zdając sobie sprawę, iż przedstawiony stan faktyczny ma charakter precedensowy, powódka podtrzymuje wniosek o zapytanie prawne do Sądu Najwyższego. Wniosek ten wydaje się celowy ze względu na znikome w przedmiocie apelacji orzecznictwo oraz niejednolitość dochodzenia do zawodu referendarza sądowego występującą na przestrzeni ostatnich lat ze względu na reformy ustrojowe. Obecnie zawód ten wykonywany jest zarówno przez osoby po zdanym egzaminie referendarskim, dla których sąd rejonowy jest pierwszym pracodawcą, ale również osoby wykonujące wcześniej zawód kuratora sądowego, asystenta sędziego i sekretarza sądowego. Nie można pominąć w tym momencie adwokatów, radców prawnych i notariuszy, którzy po wieloletniej praktyce w swoim zawodzie zdecydowali się skorzystać z przepisów umożliwiających im zatrudnienie na stanowisku referendarza sądowego. Obserwując narastającą tendencję, ten ostatni przypadek dochodzenia do zawodu referendarza sądowego zaczyna występować coraz częściej.

Oczywiste wydaje się zatem, iż wspomniana różnorodność stanie się z czasem problemem ustalania wysokości odprawy emerytalnej, który będzie się pojawiał wielokrotnie wraz z osiągnięciem wieku emerytalnego przez obecnie wykonujących zawód referendarza sądowego. Wobec powyższego wnoszę o uwzględnienie apelacji.

Pozwany w **odpowiedzi na apelację** wniósł o oddalenie apelacji powódki w całości

i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi wskazał, że dokonana przez Sąd wykładnia przepisów prawa materialnego zastosowanych przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy jest prawidłowa, a Sąd dokładnie i wyczerpująco uzasadnił swoje stanowisko w tym zakresie. Brak jest podstaw do przyjęcia i zastosowania - jak chce powódka - innej niż gramatyczna wykładni tych przepisów. Przepisy te, zwłaszcza przepis art. 17 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, są jasne i regulują kwestię ustalania wysokości należnej odprawy w sposób precyzyjny.

Zaznaczyć należy, że przepis art. 18 w/w ustawy, do którego odwołuje się powódka, ma zastosowanie wyłącznie w sprawach nieuregulowanych ustawą. Brak jest podstaw do stosowania w niniejszej sprawie art. 18 ustawy, albowiem kwestia jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę została uregulowana w ustawie.

Nadmienić również należy, iż wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 grudnia 2003 roku (sygn. I PK 78/03), który przywołuje powódka oparty został na zupełnie innym stanie faktycznym i nie może mieć zastosowania w przypadku powódki. Sąd Najwyższy wypowiedział się wyłącznie w sprawie uprawnień pracowników kolegiów do spraw wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego, którzy „stali” się pracownikami sądów na mocy art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8.6.1990 r. o zmianie ustaw: Kodeks postępowania karnego, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń i Kodeks pracy. Ani taka sytuacja ani podobna nie miała miejsca w przypadku powódki, dlatego brak jest podstaw do zastosowania wobec powódki przepisu art. 17 pkt 3) ustawy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego podnoszę, iż zarzut ten jest bezzasadny, albowiem Sąd Rejonowy nie pominął dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych powódki. Przeciwnie, dowód z akt osobowych został przez Sąd dopuszczony na rozprawie w dniu 23 maja 2018 roku i jak wynika z treści uzasadnienia był przedmiotem oceny Sądu. W istocie zarzut powódki sprowadza się do polemiki z oceną tego dowodu dokonaną przez sąd pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył co następuje:

Apelacja powódki okazała się nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonując trafnych ustaleń i wyjaśniając tym samym wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy sprowadzające się do uznania, że pozwany prawidłowo ustalił wysokość należnej powódce odprawy emerytalnej, co skutkowało oddaleniem powództwa. To zaś spowodowało, że Sąd Okręgowy zaakceptował w całości ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, traktując je jak własne i nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24/776).

Na wstępie wskazać należy, że postępowanie apelacyjne jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, OSN 2008/6/55).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkich istotne dla sprawy okoliczności, uznając zasadność zastosowanych przez pozwanego przepisów do ustalenia prawa i wysokości należnej powódce odprawy emerytalnej. Powódka zarzuciła Sądowi I instancji naruszenie przepisów postępowania cywilnego dot. dowodów tj. art. 244 i innych poprzez pominięcie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych powódki, odnośnie stażu pracy, błędy i pominięcia w ustalaniu okresów zatrudnienia powódki, nie uwzględnienie wszystkich miejsc i okresów jej zatrudnienia. Następstwem takiej błędnej wykładni przepisów, pominięcia dowodów z akt osobowych odnośnie dodatku za wysługę lat pracy i przyznania nagrody jubileuszowej za 20 i 25 lat pracy, było nieprawidłowe, zdaniem apelującej, ustalenie wysokości dochodzonego świadczenia.

Sąd Okręgowy nie podzielił tego zarzutu albowiem Sąd I instancji dopuścił dowód z dokumentów, na które powołuje się powódka i dokonał ich oceny w granicach określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena ta musi być zgodna z zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz uwzględniać całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego - to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. orz. SN z

6.11.1998 r., II CKN 4/98). Zwalczenie swobodnej oceny dowodów nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, ustaleń stanu faktycznego opartej na jego własnej ocenie lecz konieczne

jest przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 KPC kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy (wyr. SA w Katowicach z 10.4.2003 r., I ACa 1137/02, niepubl.).

Podniesione zatem przez apelującą zarzuty mogłyby być uwzględnione jedynie wówczas, gdyby wykazała ona, że zebrane dowody zostały ocenione w sposób rażąco wadliwy, sprzeczny z zasadami logiki bądź doświadczenia życiowego. Tego zaś powódka nie dowiodła, a jej twierdzenia, iż prawidłowa ocena materiału dowodowego w sprawie prowadzi do odmiennych ustaleń jest jedynie polemiką z trafnymi wnioskami Sądu Rejonowego. Tymczasem Sąd Rejonowy, po dopuszczeniu dowodu z akt osobowych powódki, prawidłowo ustalił staż pracy w sądzie, niezbędny do ustalenia wysokości odprawy emerytalnej.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy nie podzielił także zarzutów apelującej o naruszeniu przez Sąd Rejonowy prawa materialnego, a konkretnie art. 17 i 18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o pracownikach sądów i prokuratury oraz art. 28 ust.2 ustawy z dnia 16 września 1982r. o pracownikach urzędów państwowych.

Brak jest podstaw do przyjęcia i zastosowania - jak chce powódka - innej niż gramatyczna wykładni tych przepisów. Przepis art. 17 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, jest jasny i reguluje kwestię ustalania wysokości należnej odprawy w sposób precyzyjny. W jednoznaczny sposób wskazuje także, że do ustalania wysokości tego świadczenia bierze się pod uwagę wyłącznie okres pracy w sądzie.

Natomiast art. 18 w/w ustawy, do którego odwołuje się powódka, ma zastosowanie wyłącznie w sprawach nieuregulowanych ustawą. W niniejszej sprawie brak jest jednak podstaw do stosowania tego przepisu albowiem kwestia jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę została uregulowana w ustawie w sposób wyczerpujący.

Sąd Okręgowy podziela wprawdzie stanowisko powódki, że takie zapisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998r. o pracownikach sądów i prokuratury kreują sytuację tych pracowników w odmienny od pracowników urzędów państwowych sposób, co może prowadzić do uznania, że niejednokrotnie ich pozycja jest gorsza niż pracowników urzędów, ale sąd w tym przypadku nie jest władny do orzekania wbrew zapisom ustawy.

Nadmienić również należy, iż wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 grudnia 2003 roku (sygn. I PK 78/03), który przywołuje powódka, dotyczy zupełnie innego stanu faktycznego i nie może mieć zastosowania w przypadku powódki. Sąd Najwyższy wypowiedział się wyłącznie w sprawie uprawnień pracowników kolegiów do spraw wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego, którzy „stali” się pracownikami sądów na mocy art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8.6.1990 r. o zmianie ustaw: Kodeks postępowania karnego, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń i Kodeks pracy. W przypadku powódki taka, jak opisana w cyt. orzeczeniu, sytuacja nie miała miejsca, dlatego brak jest podstaw do zastosowania wobec niej przepisu art. 17 pkt 3 ustawy.

Wobec powyższego, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji i z braku przyczyn branych przez Sąd pod uwagę z urzędu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc apelację oddalił. Jednocześnie uwzględniając charakter żądania powódki i okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy uznał za zasadne nie obciążanie jej kosztami poniesionymi przez stronę pozwaną na podstawie art. 102 kpc.

SSO Ewa Michalska SSO Tomasz Korzeń SSO Marek Zwiernik